

Voznina znaša komaj 2 vin. Kmetijske podružnice sprejemajo rade naznanila.

Sejem v Ptuj. Letni živalski, konjski, žrebetni in svinjski sejem dne 21. t. m. se je dobro obnesel. Prignalo se je 962 komadov govede in 896 konj. Cene so bile navadne in trgovina dobra. Prihodnji svinjski sejem se vrši 28. oktobra. Cene produktov so ostale ednake.

Vinska trgata v ljutomerskih gorica je v polnem teku. Pridobilo se je velikanske množine vina. Neprijetno se občuti pomanjkanje sodov. Vino je splošno izborne kakovosti. Po navadi ima 20% sladkorja. Veliko je tudi že številno vinskih kupcev, ki prihajajo zlasti iz srednje in zgornje Štajerske, torej vedno iz nemških krajev. Voz za vozom z vinskim mostom se pelje na kolodvor. Vsak dan vozi posebni tovorni vlak z vinom. Cene znašajo od 32 vin. naprej. V ptujskem okraju žalibog ni videti toliko kupcev. To je pač posledica prvaške hujškarje. Kupci se ogibajo krajev, kjer mislijo, da se jih bodo napadalo. Tako mora kmet trpeti za prvaškega gospoda.

Letni in živalski sejni na Štajerskem. (Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni, zaznamovani z zvezdico (*) so živalski, sejni z dvema zvezdicama (**)) pomenijo letne in živalske). Dne 24. oktobra v Brežicah (svinjski sejem); v Velenju*, okr. Šoštanj; v Ernovžu*, okr. Lipnica. Dne 26. oktobra v Lembergu*, okr. Šmarje pri Jelšah; na Bizelskem**, okr. Brežice; v Lipnici*, v Ribnici**, okr. Marnberg. Dne 27. oktobra v Ormožu (svinjski sejem). Dne 28. oktobra pri Sv. Juriju ob juž. žel.**; okr. Celje; v Gornjem gradu**, v Čmureku**, v Koprivnici**, okr. Kozje; v Slovenji Bistrici**, pri Sv. Tomažu-Koračice**, okr. Ormuž; na Ptuj (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Mariboru*; na Muti**, okr. Marnberg. Dne 29. oktobra v Gradcu (sejem z rogato živino); na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem). Dne 31. oktobra na Ptujski gori*, okr. Ptuj; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 2. novembra v Vitanju**, okr. Konjice; v Stradnu, okr. Čmurek; v Celju*. Dne 3. novembra v Ormožu (svinjski sejem); v Radgoni*; v Pišecah**, okr. Brežice. Dne 4. novembra v Konjicah*; pri Sv. Pavlu pri Preboldu*, okr. Celje; na Ptuj (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Imenem, okr. Kozje; v Lučah (sejem z drobnico), okr. Arvež. Dne 5. novembra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s konji in rogato živino). Dne 6. novembra pri Novi cerkvi**, okr. Celje; na Rečici**, okr. Gornji grad; pri Sv. Lenartu v Slov. gor**; na Spodnji Poljskavi (svinjski sejem), okr. Slovenska Bistrica; v Peklu*, okr. Slovenska Bistrica; pri Sv. Vidu pri Ptuj**; v Brežicah**; pri Sv. Janžu**, okr. Arvež.

Kmetijski shod priredi podružnica kmetijske družbe to nedeljo pri „Kreuzwirtu“ v Pesnicbergu. Govoril bode g. potovalni učitelj Fasching o čebeloreji.

Zlato poroko je praznoval v Rogatcu g. Anton Iljaschic s svojo soprogo Amalijo. Jubilar je 78 let star in se je boril še pod Radetzkytom. Čestitamo!

Umrli je v Ljutomerju g. apoteker Joh. Schwarz. Bil je zelo zaslužen mož, ki je veliko v javnosti deloval. Lahka mu domača gruda!

Ponesrečil je pri zgradbi Götz v Mariboru delavec S. Reiter. Padla mu je železna posoda na glavo in ga je težko ranila.

Vojski so se pripravili in topli preteklo nedeljo v Mariboru. Prišla je policija in morala sabljo rabiti.

Železniška nesreča. Pretekli ponedeljek se je prevrnil pri Zidanem mostu železniški voz in je pokopal pod seboj železničarja Friesa. Nesrečen, ki zapušča 6 otrok, je bil takoj mrtev.

Porotno sodišče v Celju je obsodilo 22 letnega Paula Strnarda iz Pasjevasi na 3 leta težke ječe. Suroveč je v prepeju ubil Franceta Dobravca. — 18 letni Franc Pšeničnik iz Globokega pa je bil oproščen. Tožen je bil, da je ubil svojega jeroaba. Ali izkazalo se je, da je ravnal le v silobranu.

Iz Koroškega.

Zopet napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v spodnjem Ljublu (Unterloibl) so zmagali naprednjaki v vseh treh razredih z veliko ve-

čino. To je že zaradi tega veselo poročilo, ker skušajo prvaški črnhubi ta kraj ravno zadnje čase sem v svoje kremplje dobiti. Čast zavednim volilcem, ki se ne dajo zapeljati v hujškajočo prvaško politiko!

Izlet v spodnji Ljubelj. Prvaki so hoteli naskočiti spodnji Ljubelj in zasejati i na to doslej mirno zemljo neznosno svojo gonjo. Da bi odbili ta grdi napad, so sklicali naprednjaki in Nemci za isto nedeljo 5 shodov. Vlada se je zbala, da bi se zgodili neprijetni nemiri in propovedala je vsled tega te shode, kakor tudi prvaško prireditve. Vkljub temu so napravili naprednjaki izlet v prijetni ta kraj. Prišlo je do 600 oseb, ki so mirno in dostojno pokazali svojo solidarnost z domačini. V okolici so pa napravili prvaki shod, ne katerem sta seveda govorila orglar Grafenauer in dr. Brejc. Druge nesreče se ni zgodilo. Za prvake pa je to dokaz, da se Rožna dolina ne da ukleniti v jarem kranjskih hujškačev.

Iz Galicije se nam poroča: Zastopstvo občine Galicija je na odborovi seji dne 17. oktobra 1908 g. nadučitelja Marka Kogelnig ob priliki njegovega imenovanja za nadučitelja v Eberndorfu in z ozirom na njegovo uspešno ter koristno delovanje v šoli in občini ednoglasno in ob splošnem odobravanju za častnega občana imenovala. Čestitamo vrlemu možu!

Srebrno poroka je praznoval v Celovcu g. pekovski mojster F. Wigner s svojo soprogo Elizo. Čestitamo!

Zasul je premog nekega delavca, ki je delal na kolodvoru v Celovcu. Revež je dobil težke notranje poškodbe.

Rimski denar. Notar g. dr. Winkler v Eberndorfu je našel na posestvu g. Peteka v Kristendorfu v junski dolini rimske denarje in sicer 453 bronastih in 40 srebrnih komadov. Zanimiva najdba ima za znanost pomen. G. dr. Winkler ima s tem trudopolnim delom veliko veselje in mu gre zato vsa hvala!

Po svetu.

Velikanski vihar je divjal v vzhodni Aziji. Uničil je 3.000 hiš. Baje je prišlo tudi 2.000 oseb ob življenje.

Naš koledar.

Naznanili smo že cenjenim prijateljem in somišljenikom, da izide i letos naš

„Štajerčev kmetijski koledar“.

Glede vsebine bode čisto gotovo lanskega še prekosil. Najboljši gospodarji na spodnjem Štajerskem in Koroškem so nam že obljubili, da bodejo sodelovali. Priobčili bomo torej v letošnjem koledarju gospodarske članke prve vrste. Vsakdo bode imel lep dobiček od teh člankov. Kajti danes smo pač vsi v tem na jasnem, da mora i kmet čimveč znati. Edino z znanjem si zamore kmet zboljšati svojo bodočnost. Poleg gospodarskih prinesli bomo v koledarju i druge zanimive, večidel statistične članke. Tako hočemo kmetu in sploh delavnemu ljudstvu pokazati, kako stoje razmere po svetu, kakšni napredek je povsod opazovati, kako se ravno najubožnejše sloje najbolj izkorišča. Za zimske večere bomo prinesli celo vrsto lepih povesti, ki bodejo podale zanimive slike iz ljudskega življenja. Nadalje omenimo, da bode obsegal koledar popolni kalendarj, nadalje seznamek vseh sejmov na Štajerskem in Koroškem ter v sosednih važnih deželah, noticne listke in poštni ter brzojavni tarif. Preskrbeli smo tudi, da bode koledar lep okrašen z mnogimi slikami. Vse to bode prinašal naš „kmetijski koledar“. Visokost cene ne bode občutno presešla lansko. Velikost pa bode prekosila lansko in ravno tako bode vsebina še večja ter izbornejša. Upamo torej, da se bode nahajal v vsaki napredni kmetijski, obrtniški ali delavski hiši

naš koledar.

Teh par vinarjev lahko vsakdo plača! Zato pa dobi tudi dobro čtivo, ki služi njemu in njegovi družini.

Prosimo tedaj vse naše somišljenike ter prijatelje, da se čimpreje naročijo na

„Štajerčev kmetijski koledar“.

Pošiljal se bode ali proti naprej-plačilu ali pa po poštnem povzetju.

Obenem opozarjamo naše trgovce in obrtnike na važnost

inzeratov

v našem koledarju. Inzerati se prav po ceni računijo in kdor je lansko leto inzeriral, ta bode gotovo to tudi letos storil.

Vsi na delo

tedaj za naš kmetijski napredni koledar.

Zemljiško vprašanje in rimsko pravo.

Po starem germanskem pravu (in lahko trdimo: po pravnih pojmi vseh arijskih narodov) je bila zemlja skupna last. Bila je last občine ali roda in posameznik jo je dobil samo v porabo. Zato se na tako zemljišče tudi ni mogel vzeti dolg, kakor so današnji zemljiški dolgovi in hipoteke. Drugačne razmere so se pojavile v rimskem pravu, ki je očitno nastalo pod semitskim vplivom. Po rimskem pravu sta zemljišče in zemlja zasebna last kakor vsako drugo blago. Lahko se prodata, zastavita ali zadolžita. Iz tega izhajajo one čudne posledice, na katerih bolega vse naše gospodarsko življenje. Posestnik, na primer kmet, ki vzame na svoje posestvo kak dolg, obteži na ta način svojo zemljo navadno z večnim davkom. Kajti on in njegovi nasledniki lahko le v zelo redkih slučajih popolnoma zbrišejo ta dolg. Saj pridelajo navadno le toliko, da lahko živijo in plačujejo obresti. Če pa pridejo enkrat slaba leta, potem ne morejo niti obresti več plačevati in kmet mora vzeti zopet nov dolg na svoje, že tako zadolženo zemljišče. Tako zabredejo celi rodovi vedno globlje v dolgove in postanejo pravi sužnji obresti. Sin zadolženega kmeta se z dolgom že rodi. Že v zibelki mu je določena usoda, da bo moral večino svojih delavnih moči porabiti le za to, da bo plačeval obresti od dolgov, ki so vknjiženi na njegovem posestvu.

Tak človek se ne rodi kot prost človek, ampak kot pravi suženj dolga. In to tlačanstvo je hujše, kakor pa je bilo tlačanstvo za časa vitežtva v srednjem in novem veku. Kajti tak gospod se je v starih časih vsaj zavzemal za svoje tlačane in jih je branil pred zunanjimi sovražniki. Moral je namreč gledati na to, da so se dobro razvijali in da so uspevali. Na to današnji kapitalist ne gleda. On pomaga, če treba, kmeta uničiti, ker je pri tem njegov dobiček še večji. On večkrat celo dela naravnost na to, da kmeta popolnoma uniči.

Te razmere so se poslabšale, odkar imamo uvedeno novo dedno pravo po katerem se zemljišče oceni kot kapital in ko morajo dobiti vsi dediči svoj delež izplačan. Ta delitev pri dedščini sili naravnost vse posestnike, da najemajo zemljiške dolgove. Odkod pa naj dobijo toliko gotovine, da bi izplačali takoj dediče. Torej je v tem dednem pravu res nekako prisilno zadolževanje. Naše postave in naše gospodarske razmere so danes tako urejene, da se mora vsak posestnik zadolžiti, ali se hoče ali pa ne.

S posestvom v mestu je še skoro huje ko z onim na deželi. Ker je prodaja zemlje tukaj popolnoma prosta, se pri tem čez mero spekulira in zemlja se na ta način čez mero podraži. Vsak kos zemlje, ki bo mogoče kodaj dober za stavbišče, kupijo pravočasno spekulanti, ker upajo, da bodo pozneje imeli pri prodaji veliki dobiček. Dočim je kvadratni meter dobre poljedelske zemlje blizu mesta vreden kakih 50 vin., se najde kmalu spekulant, ki ponudi 2 do 3 K in kupi za to ceno večjo ali manjšo zemljo. Če se stavbe bližajo temu posestvu, se njegova cena zelo hitro viša in čez čas se proda kvadratni meter istega zemljišča za 5 do 6 kron. Tako dobi spekulant tisočake dobička, ne da bi se za to kaj trudil. A tudi drugi in celo še tretji spekulant ima dobiček pri tej trgovini z zemljo; če pride nazadnje ta zemlja res v roke